

Zarządzanie dzielnicą na przykładzie miasta Aachen.

**Cele, obszary działania, procedury
finansowania**

Joanna Szymanska, 29.04.2021

Agenda

1. Znaczenie procesu ROZWOJU I ZARZĄDZANIA dzielnicą jako instrumentu (społecznego) rozwoju miast na przykładzie Niemiec.
2. Lokalna przestrzeń społeczna.
3. Quartiermanagement (QM).
4. Zasada komplementarności społecznej. Zintegrowany rozwój dzielnic.

Kamienie milowe rozwoju zarządzania dzielnicą zostały uformowane już w XIX wieku przez opartą na strukturach sąsiedzkich opiekę nad ubogimi, "System Ebersfeld" w Niemczech (NGO).

Na początku lat 90-tych, po zjednoczeniu Niemiec nastąpił wzmożony zwrot w kierunku **lokalnej przestrzeni społecznej** z uwagi na:

- segregację w obrębie miast na dzielnice (osiedla) bogate i biedne,
- tendencje lokalizacyjne i regionalizacyjne jako konsekwencje globalizacji,
- dyskusje na temat niezbędnego nowego modelu kontroli (New Public Management),
- w administracji publicznej (np. Sozialamt) skupiono się na orientacji dzielnicowej w celu zwiększenia "skuteczności i efektywności" państwowych usług dla młodzieży i imigrantów, oraz docelowo oferty opieki społecznej i pomocy socjalnej (Gastarbeiter).
- Zarządzanie zasobami - "Ressourcenverwaltung".

Kryzys (niemieckiego) miasta socjalnego -

czyżby to nie
było możliwe?

I do tego w
sąsiedztwie?!

- Od **1999 roku** rząd federalny i rządy krajów związkowych wspierają miasta i gminy w ramach programu rozwoju miast pt.: "**Miasto socjalne**", aby sprostać wyzwaniom związanym ze zmianami demograficznymi i gospodarczymi, przeciwdziałać problemom urbanistycznym, społecznym, ekonomicznym i ekologicznym oraz stabilizować i unowocześniać dzielnice.
- Można to osiągnąć jedynie w dyskursie obejmującym **całe społeczeństwo**.
- Program charakteryzuje się zatem **zintegrowanym podejściem**, które angażuje w rozwój dzielnicy również administrację publiczną, politykę oraz *partnerów* ze społeczeństwa obywatelskiego i biznesu.

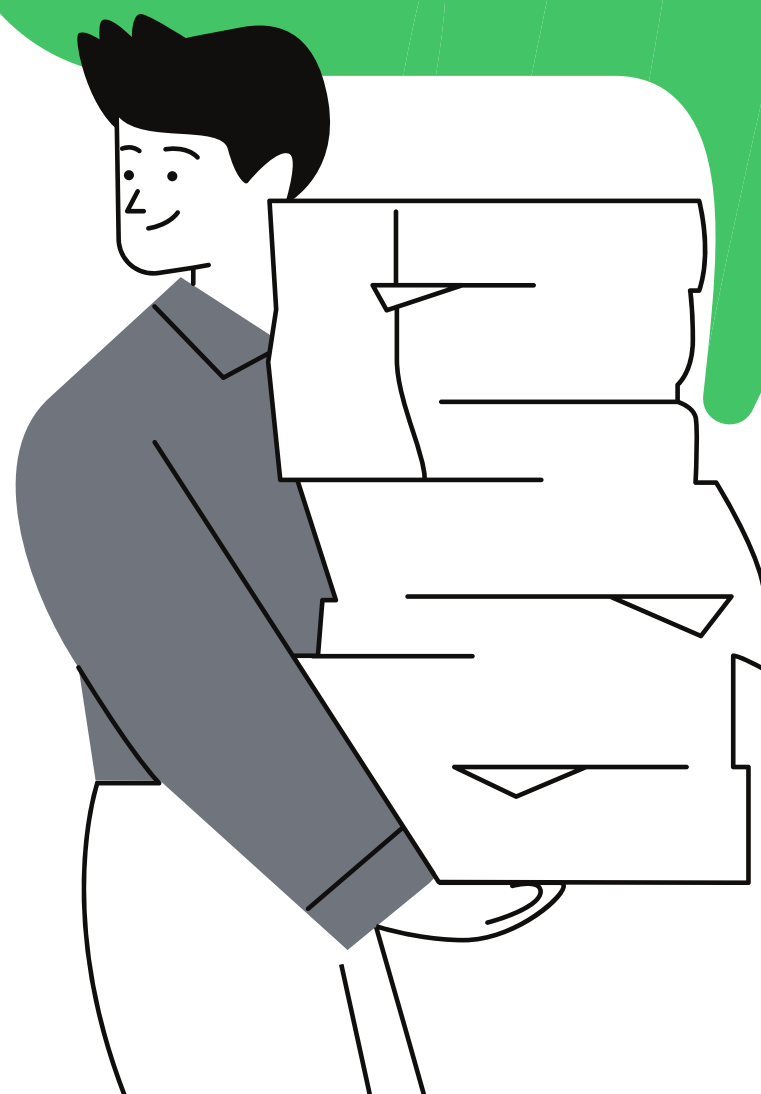
- Deficyty i problemy doprowadziły do powstania nowego modelu "gminy obywatelskiej", "państwa aktywizującego". "Zarządzania lokalnego", miasta zintegrowanego społecznie

aż po

- **QUARTIERMANAGEMENT (QM) zarządzanie dzielnicą.**
- Podejmowanie **decyzji politycznych i sprawowanie rządów wymaga procesów i mechanizmów kontroli**, w ramach których koordynowane są interakcje między podmiotami prywatnymi i publicznymi, politycznymi i niepolitycznymi.

Miasto zintegrowane
społecznie: o co
chodzi?

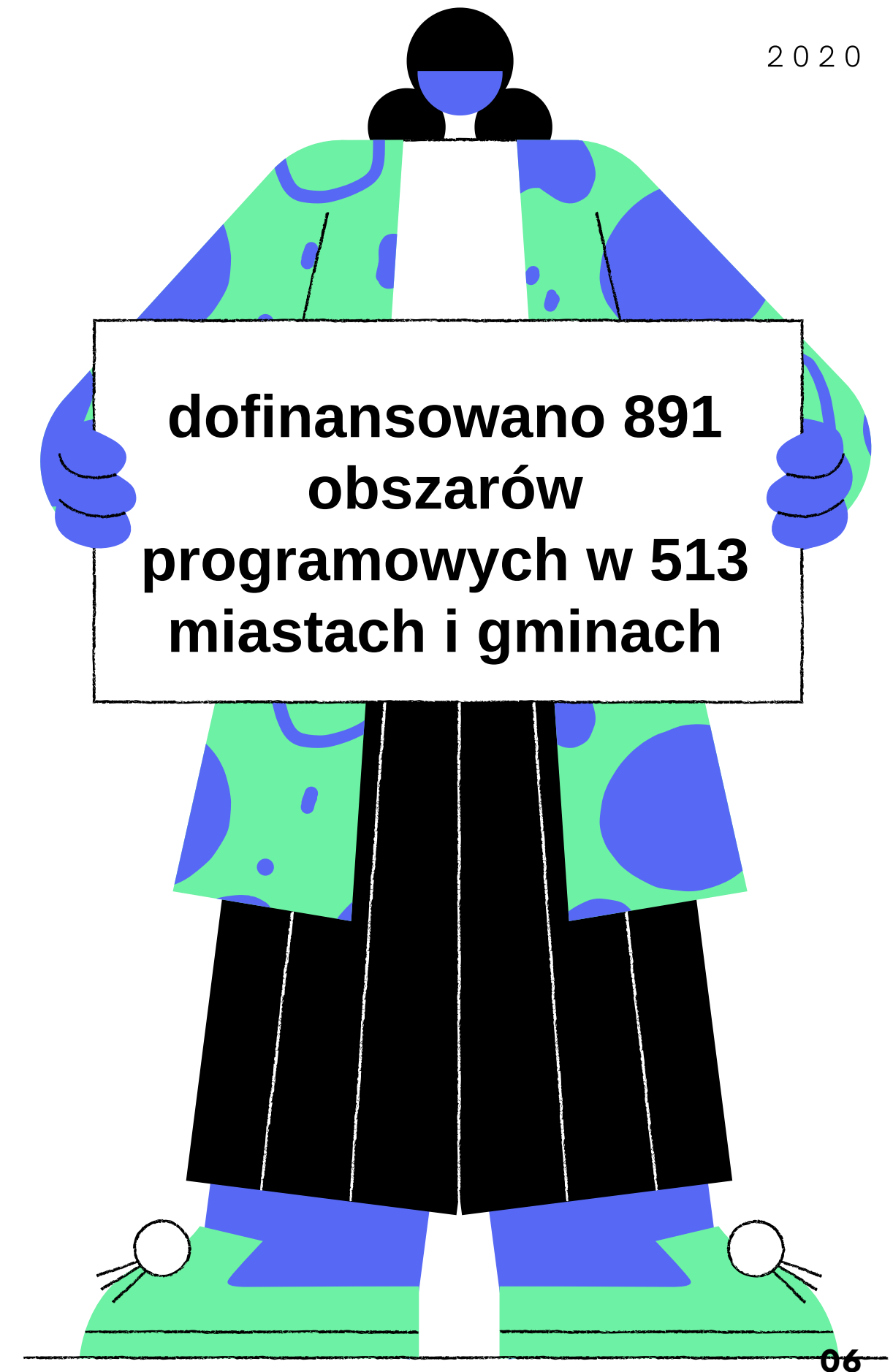
"MIASTO SOCJALNE" (Sozialstadt)

=

miasto zintegrowane społecznie

- Celem jest zwiększenie partycypacji wszystkich mieszkańców i wzmocnienie więzi danej infrastruktury lokalnej
- Obecna (* 2018) ocena okresowa programu wykazała, że Miasto Zintegrowane Społecznie - Miasto Socjalne okazuje się skuteczne i odnosi sukcesy.
- **QM - zarządzanie dzielnicą - integralna część**
- **centralny instrument wdrożeniowy**
- W szczególności poprzez tworzenie miejsc spotkań, takich jak centra - biura dzielnic i społeczności lokalnych, centra kulturalne i dzielnicowe czy instytucje edukacyjne,
- program wspiera spotkania i wymianę, a tym samym poczucie przynależności do dzielnicy.
-
- Rozwój projektu w oparciu o zintegrowaną koncepcję działania i rozwoju (IHEK)

**subsydiarność, zasada pomocniczości*

AACHEN - AKWIZGRANA, NRW

- **Lokalna przestrzeń społeczna**

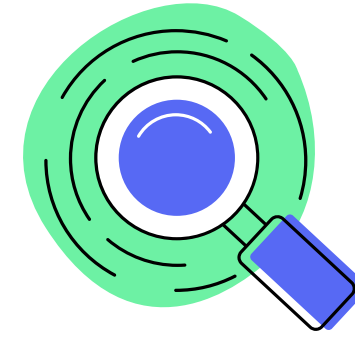
- Co łączy Winstona Churchilla, Billa Clintona, papieża Franciszka i Jana Pawła II, Donalda Tuska - a od 2018 roku - Emmanuela Macrona? Wszyscy oni są laureatami

Nagrody Karola Wielkiego w Akwizgranie,

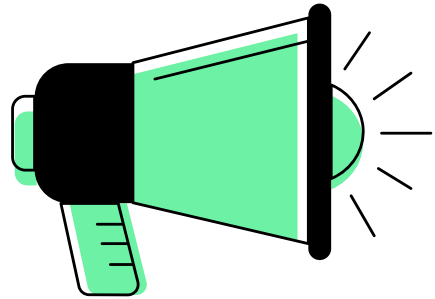
przyznawanej corocznie od 1950 roku. Nagroda ta jest przyznawana znanym osobom, które w wybitny sposób zasłużyły się dla Europy i zjednoczenia europejskiego. Od samego początku aż do dziś w centrum idei Nagrody Karola Wielkiego znajduje się dążenie do międzynarodowego porozumienia.

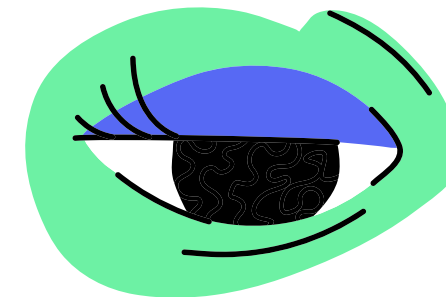
**250.000
mieszkań-
ców
z 156 nacji**

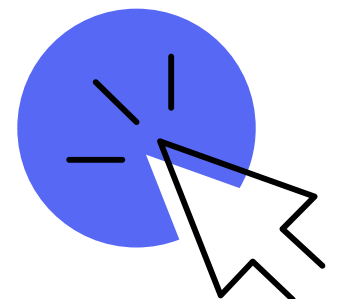
**Powierzchnia "Klenkers" i
miejska 160
km2**

**fabryka
igieł**

**5 biur
dzielnicy
(QM)**

**RWTH
Aachen**

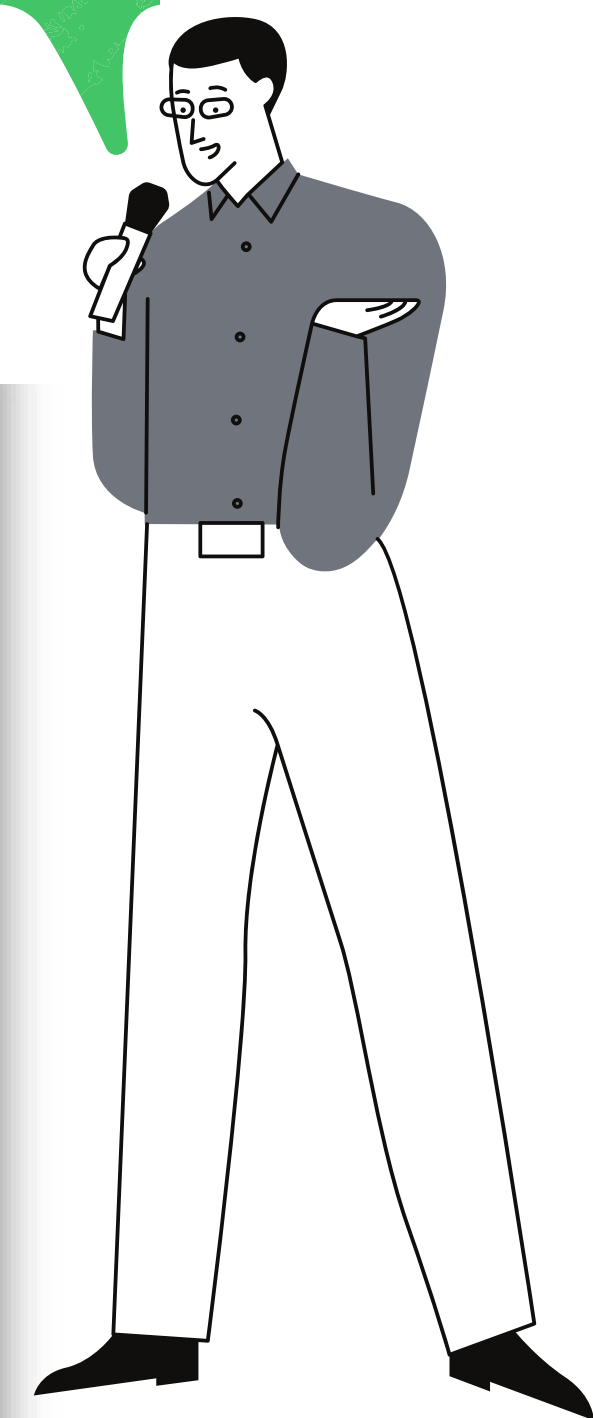
spójność SPOŁECZNA

Nelson Mandela

QM = spójność społeczna

- zarządzanie dzielnicą jest strategicznym podejściem do systematycznego tworzenia samowystarczalnych i trwale efektywnych struktur ludzkich i materialnych dla rozwoju dzielnicy mieszkaniowej (osiedla) poprzez ukierunkowane wykorzystanie istniejących zasobów komunalnych, które jest zintegrowane z ogólnomiejską polityką rozwoju i jest zaprojektowane jako międzywydziałowe.

Tkanka łączna

Quartiermanagement (QM)

- dzielnice problemowe,
- hotspoty,
- getta: dzielnice o niekorzystnej sytuacji społecznej noszą piętno braku perspektyw (...).
- (...) ale widok z "zewnątrz" pozostaje banalny i zaciemnia społeczne różnicowanie".

(BBP 2015)

1

Cele Zarządzania Dzielnicą

- Stabilizacja przestrzeni życiowej (osiedla)
- Promocja integracji
- Poprawa jakości życia osiedla, miasta

2

Główne obszary działania

- Tworzenie sieci stabilizujących społecznie
- Wzmocnienie lokalizacji infrastruktury (gospodarka)
- Aktywizacja mieszkańców na rzecz swojej dzielnicy (osiedla)

3

Kluczowe czynniki sukcesu

- Strategia obszarowa (konceptcja IHEK)
- Współpraca przy realizacji i implementacji
- Podejście partycypacyjne

Obszary działania i priorytety finansowania

- Zarządzanie dzielnicą oparte jest na podejściu finansowym, które łączy w sobie środki społeczno-integracyjne i strukturalne.
- FUNDUSZ DZIELNICY (Stadtteilstiftung)
- HAUS OF RESOURCES

1

Edukacja, sport, środowisko naturalne, infrastruktura zielona
dzieci, młodzież, seniorzy

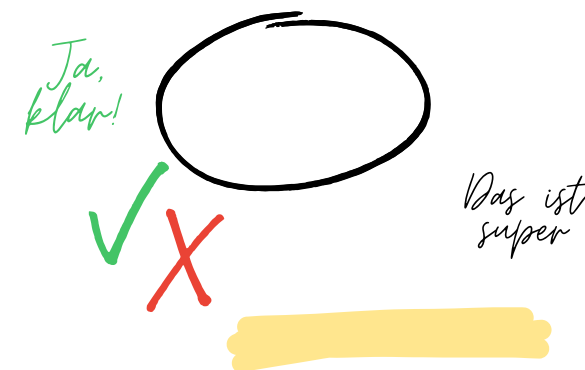
2

zatrudnienie i gospodarka,
kultura,

3

integracja i zdrowie

4

dzielnica, budownictwo
społeczność sąsiedzka,

Managerowie dzielnic są obecni w dzielnicy jako osoby kontaktowe. Budują pomost pomiędzy administracją a obywatelami, udzielają porad, przyjmują zapytania i sugestie, organizują partycypację obywatelską i koordynują zaangażowanie obywatelskie w dzielnicach. Wzmacniają współpracę sąsiedzką i pomagają budować międzypokoleniową wspólnotę w dzielnicy.

Pośrednicy pomiędzy społecznością dzielnicy - w tym konferencją dzielnicy, administracją publiczną i polityką.

*BIURO DZIELNICY

*budżet

Plenum; Obrady 4-6 w roku. Członkiem konferencji dzielnicy może być każdy, kto (tu) mieszka i/lub pracuje, każdy, kto chciałby aktywnie wspierać interesy dzielnicy zawodowo lub wolontariacki, np. podmioty z instytucji, szkoły, organizacji i grup zawodowych oraz społeczeństwa obywatelskiego mieszkańcy, pracownicy administracji miejskiej

*budżet

Jakie są cele, **czego miasto chce od zarządzania dzielnicą?** Chce wzmocnienie poczucia wspólnoty w dzielnicy, w celu podniesienia jakości życia mieszkańców dzielnicy, docelowo miasta, **źródło finansowania (pośrednie lub bezpośrednie)** aby braki i potrzeby w różnych dziedzinach życia były przejrzyste dla mieszkańców,

aktywizowanie mieszkańców do udziału w pozytywnym kształtowaniu dzielnicy, tworzenie stałych elementów budowy dla aktywności obywatelskiej.

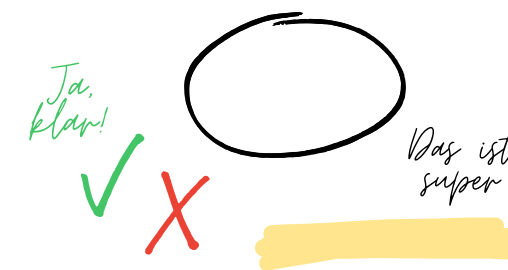
1

2

3

(W celu przeciwdziałania negatywnym trendom rozwoju gospodarczego i społecznego w dzielnicy i w konsekwencji całym obszarze miejskim (gminnym) konieczny jest zintegrowany rozwój dzielnicy.

Zasada komplementarności (spójności społecznej)

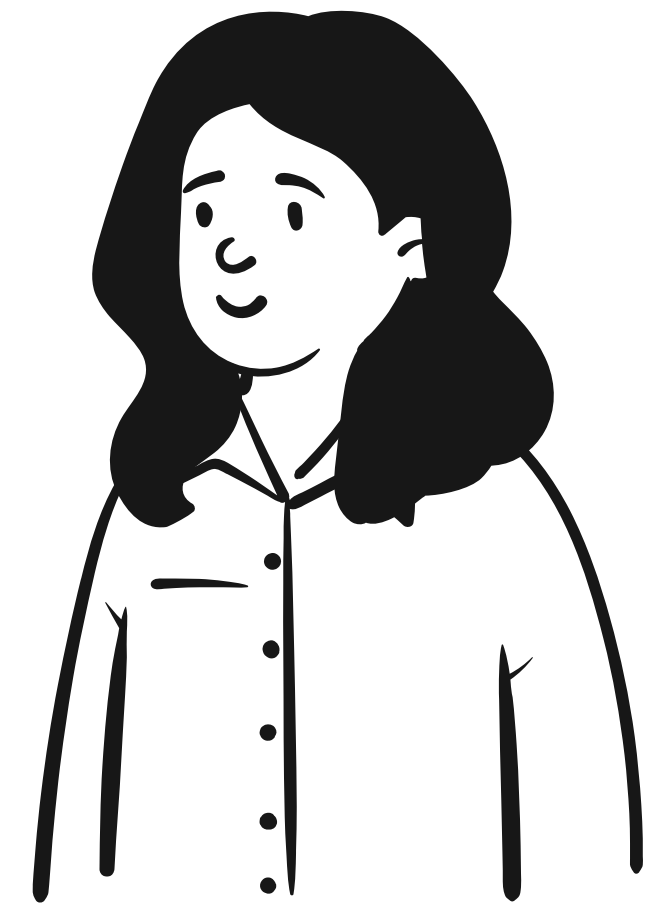
1. **zasada adekwatności (równości):** projekty mające na celu wzmocnienie rozwoju gospodarczego, społecznego, kulturalnego i miejskiego powinny być promowane w równym stopniu;
2. **zorientowanie na przestrzeń społeczną:** środki powinny być ukierunkowane na kontekst przestrzeni społecznej, a nie przede wszystkim na konkretny cel lub grupę interesu;
3. **orientacja na potrzeby:** środki i projekty powinny być oparte na analizie potrzeb mieszkańców;
4. **orientacja na zasoby:** należy zidentyfikować, promować i wzmacniać różnorodny potencjał dzielnicy;
5. **partycypacja obywatelska:** W celu stworzenia zorientowanych na obywatela i trwałych struktur należy zapewnić jak największy udział obywateli w opracowywaniu, podejmowaniu decyzji i wdrażaniu środków.

QM

Na poziomie mieszkańca i
dzielnicy zarządzanie
dzielnicą wspiera zasadę
bottom-up.

W ramach
administracji
zarządzanie dzielnicą
podlega hierarchii
odgórnej

Na poziomie polityki
działanie musi być
strategiczne :) odgórne i
oddolne jednocześnie

ELEMENTY SKŁADOWE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA DZIELNICĄ:

**Zatrudnienie
managerów
dzielnicy w
pełnym wymiarze
czasu pracy.**

**Zapewnienie
punktu
kontaktowego,
biura dzielnicy.**

**Powołanie grup
roboczych
(publicznych i
niepublicznych)
projektowych i
konferencji
dzielnicy.**

**Aktywizacja firm i
niezależnych
sponsorów w celu
wspierania rozwoju
dzielnicy.**

**Regularne konferencje
dzielnicowe i tematyczne
fora specjalne (np. ruch
drogowy, zakwaterowanie
uchodźców) z udziałem
mieszkańców, polityki,
firm i administracji
publicznej.**

organizowanie
otwartych forów
obywatelskich i
innych form
partycypacji
obywatelskiej (np.
spacery po
dzielnicy, world
cafe) w celu
informowania i/lub
angażowania
mieszkańców.

regularne
informowanie
społeczeństwa
dzielnicy poprzez
gazetę
dzielnicową,
sprawozdania w
gazetach
codziennych oraz
na stronie
internetowej
miasta.

***NEWSLETTER**

**"międzykulturo
we"otwarcie
dzielnicy**

**regularne
raporty
na sesjach
Rady
Miejskiej .**

**organizacja
festynów
dzielnicowych
lub festynów
ulicznych.**

ELEMENTY SKŁADOWE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA DZIELNICĄ:

**realizacja
wspólnych
projektów dla i z
mieszkańcami (np.
„lunch pod
chmurka”
odwiedziny
noworodków).**

**współpraca
podmiotów
edukacyjnych
w dzielnicy**

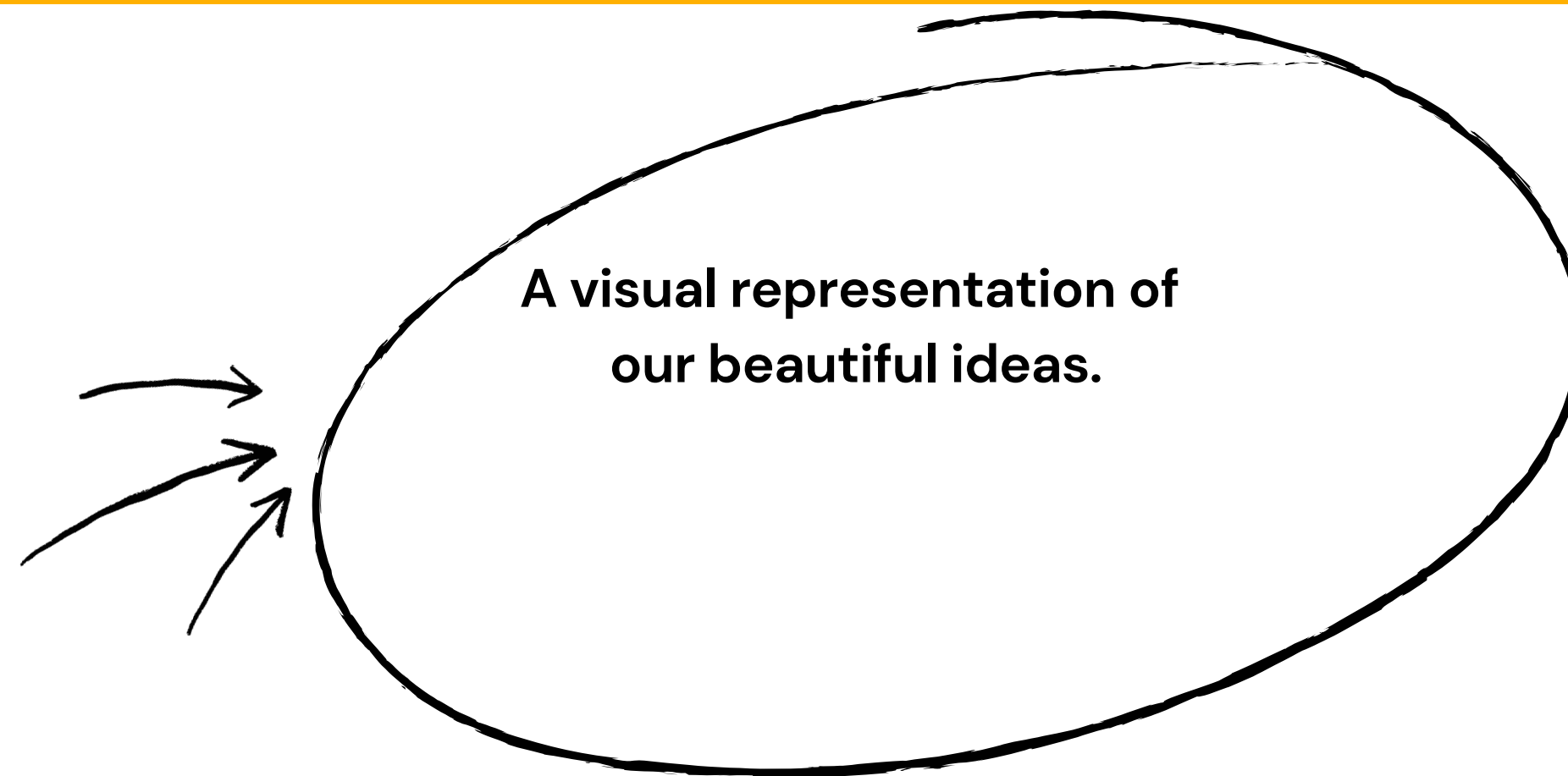

**Strategiczny
Plan Działania
wypracowany
w ramach
konfeerncji
dzielnicy**

**Horyzont
czasowy i
finansowanie.**

Zarządzanie dzielnicą jest ograniczone w czasie i musi przynieść efekty strukturalne, które mogą być utrzymane w pracy dzielnicy!

"Umysł jest jak mięsień - im więcej ćwiczeń wykonujesz, tym bardziej się rozrasta."

Idowu Koyenikan

Źródła:

https://kommunalwettbewerb-zusammenleben.de/sites/default/files/anlage_6_-_quartiersmanagementingmuend.pdf

https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/publikationen/themen/bauen/wohnen/programmstrategie-soziale-stadt.pdf?__blob=publicationFile&v=2

<https://www.soziale-stadt-nrw.de/das-staedtenetz>

<https://resilienz-aachen.de/beteiligung-der-bevoelkerung-waehrend-dem-programm-soziale-stadt-in-aachen-ost-nord/>

<https://digital.zlb.de/viewer/fulltext/16278956/1/>

<https://serviceportal.aachen.de/suche/-/vr-bis-detail/einrichtung/47805/show>

<https://www.bpb.de/politik/innenpolitik/stadt-und-gesellschaft/64449/interview>

https://www.bamf.de/DE/Themen/Integration/AkteureEhrenamtlicheInteressierte/EhrenamtlichesEngagement/HousesOfResources/housesofresources_node.html

Dziękuję za
uwagę!